

Krasznahorkai László

Megálltatok a hegy lábánál

Egy kiállítás megnyitója, felélesztve feLugossy Laca hatvanas napéjegylenőségének tiszteletére

Hölgyeim és Uraim!
Kérem, jöjjenek közelebb!

Néhány látogató az első sorból tesz egy-két bizonytalan lépést az előadó mikrofonja felé, a többiek azonban — a kiállítást rejtő pince lelakatolt ajtajánál összetorlódott tömeg — maradnak mozdulatlan.

Kérem, jöjjenek még közelebb!

A mozgolódás talán valamivel élénkebb az első sorokban, de a pincelejárát szabaddá tételére váró látogatók többsége egyszerűen csak kényelmetlenségnek érzi, hogy szölongatják, ők csupán le akarnak menni a pincébe, hogy megnézzék a kiállítást.

Mert sokkal, de sokkal közelebb kellene jönniük, mert hamarosan ismét hallaniuk kell, és hallani is fogják, hogy: közelebb jöttetek és megálltatok a hegy lábánál. A hegy pedig égig érő lánggal égett, sötétség, felhő és homály borította.

A tűz közepéből az Úr beszélt hozzátok. Szavának hangját hallottátok, de alakot nem láttatok. Kijelentette nektek szövetségét, amikor megparancsolta, hogy tanítsalak meg benneteket a rendelkezésekre és döntésekre, amelyeket meg kell tartanotok a földön, ahová átkeltek majd. Kézenfog benneteket, hogy az ő tulajdon népe legyetek mindannyian. De reám megharagudott miattatok, és megesküdött, hogy nem kelhetek át a Jordánon, és nem mehetek be arra a jó földre, amelyet nektek ad örökségül.

I.

Ha engedelmesen meghallgatod, megtartod és teljesíted a parancsolatot, akkor áldott leszel a városban, és áldott leszel a mezőn. Áldott lesz méhed gyümölcse, termőfölded gyümölcse, és állataid ivadéka. Áldott lesz kosarad és sütőteknőd. Áldott leszel jártodban-keltdben.

Verességgel sújtja az Úr ellenségeidet, ha rád támadnak: egy úton vonulnak ellened, de hét úton menekülnek előled. Áldást bocsát az Úr csűrjeidre és minden vállalkozásodra, és megáld azon a földön, amelyet ad neked.

Megnyitja gazdag kincsesházát, az eget, s idejében ad esőt a földedre, és megáldja kezed minden munkáját.

II.

De ha nem hallgatsz rá, ha nem tartod meg és nem teljesíted minden parancsolatát és rendelkezését, akkor átkozott leszel a városban, és átkozott leszel a mezőn. Átkozott lesz kosarad,

és átkozott sütőteknőd. Átkozott lesz méhed gyümölcse, tehenid ellése, és juhaid szaporulata. Átkozott leszel jártodban-keltdben.

Átkot, zűrzavart és fenyegető veszélyt bocsát rád minden vállalkozásodban, amelybe belefogsz, úgyhogy hamarosan elpusztulsz, és elveszel gonosz cselekedeteid miatt. Megver az Úr sorvadással, lázzal és gyulladással, forrósággal és szárazsággal, aszályal és gabonarozsdával. Üldözni fog. Fejed fölött az ég olyan lesz, mint az érc, alattad a föld pedig olyan, mint a vas. Eső helyett homokot és port ad földedre, s verességgel sújt ellenségeid előtt. Egy úton vonulsz fel ellenük, de hét úton menekülsz előlük. Holttested az ég összes madarainak az eledele lesz, és nem lesz, aki elriassa őket.

Megver az Úr tébolyodással, vaksággal és elmezavarral. Déli napfényben is tapogatózni fogsz. Nem leszel szerencsés utaidon, elnyomott és kifosztott leszel mindenkor, és nem segít rajtad senki. Feleséget jegyzel el magadnak, de más férfi közösül vele. Házat építesz, de nem te költözöl bele. Marhádat szemed láttára vágják le, de te nem eszel belőle, fiaid és lányaid más népek hatalmába kerülnek, te meg csak nézed és epekedsz utánuk minden nap, de nem tehetsz semmit.

Megtébolyodsz attól, amit szemeddel látnod kell.

Sok magot viszel ki a mezőre, de nem takarítás be semmit, szőlőskertet művelsz, de bort nem iszol. Minden határodban lesznek olajfáid, de nem kened magad olajjal, mert lehullanak a bogyók. Minden fátad megeszi a féreg. A köztetek élő jövevény mindinkább föled kerül, de te egyre inkább hanyatlasz.

Rád szállnak az átkok, mert nem hallgattál a szóra. Éhezve és szomjazva, mezítelenül és nélkülözve szolgálsz majd azoknak, akiket rád bocsát az Úr. Ostrom alá veszik városaidat, míg le nem omlanak a magas és erős kötelek, amelyekben bízol.

És nem pihenhetsz meg még ott sem, ahová így üzni fog az Úr, mert rettegő szívet, szomorú szemet és csüggedt lelket ad neked akkor. Hajszálon függ az életed, riadozni fogsz éjjel és nappal, és nem bízatsz abban, hogy életben maradsz. Reggel azt mondod: bárcsak este volna! Este meg azt mondod: bárcsak reggel volna! Mert rettegés tartja fogva szíved attól, amit látnod kell.

III.

Aztán beteljesednek rajtad az áldásnak és az átoknak mindezen igéi, s akkor jóra fordítja sorsodat Isten. Megkönyörül rajtad, és újra összegyűjt, ha az ég széléig üldözött is, még ott is összeszed, onnan is elhoz, és bevisz téged arra a földre, amelyet megígért. És te újra hallgatni fogsz a szóra, és teljesíted a rendelkezéseket és parancsolatokat. Bővelkedővé tesz az Úr kezed minden munkájában, méhed gyümölcseiben, állataid ivadékában és földed termésében. Mert újra öröme telik majd abban, hogy véled jót tegyen.

A parancsolat ugyanis nem megfoghatatlan a számodra, és nincs távol tőled. Nem a mennyben van, hogy azt kellene mondanod: ki megy fel a mennybe, hogy lehozza és hirdesse azt nekünk,

hogy teljesíthessük? Nem is a tengeren túl van, hogy azt kellene mondanod: kicsoda kel át a tengeren, hogy elhozza és hirdesse nekünk, hogy teljesíthessük? Nem: nagyon közel van hozzád.

IV.

Százhusz esztendő vagyok már, nem tudok veletek tovább együtt járni-kelni. Az Úr is megmondotta nekem: nem kelhatsz át a Jordánon. Felmegyek az Abarim hegységbe, a Nebó hegyére, amely Moáb földjén van, Jerikóval szemben. Megnézem a földet a távolban, amit nektek adott az Úr, azután meghalok azon a hegyen, amelyre felvezetett.

V.

Ti pedig maradjatok itt, és tudjátok meg minden parancsaimat és szertartásaimat és ítéleteimet, melyeket örökségül adok. És ne mondjátok nekem, hogy az Úr megmutatta nekünk dicsőségét és nagyságát, hangját is hallottuk a tűzből. A mai napon láttuk, hogy életben maradhat az ember, ha Isten beszél hozzá. De most miért halljuk meg? — ne beszéljétek így. Hiszen megemészt bennünket ez a nagy tűz! Ha még tovább is hallgatjuk, meghalunk! Mert van-e olyan ember, aki hallotta az élő Isten szavát a tűzből beszélni, mint mi, és életben maradt?! Nem mondjátok nekem, hogy: csak te menj oda, és hallgasd meg mindazt, amit az Úr minékünk üzen; ne mondjátok nekem, mert nem a mennyben van, és nem is a tengeren. Nem: nagyon közel van hozzátok.

Csak át kell lépni a küszöböt.

Csak ki kell nyitni az ajtót.

Az előadó kivesz a zsebéből egy kulcsot, a pinceajtóhoz megy, s miközben azt mondogatja, hogy „hát akkor próbálkozzunk meg elsőre ezzel”, a kulcsot beledugja a zárba, és igyekszik azt benne elfordítani. Többszöri kísérlet után visszatér a mikrofonhoz.

Nem tudom kinyitni sajnos. Talán Önnek itt sikerül. Kérem, próbálja meg. Egy lakat az egész.

S a kulcsot egy látogató kezébe adja, az is megpróbálkozik a zárral, de neki sem sikerül. Az előadó széttárja a kezét, és bejelenti:

Az ajtó nem nyílik.

Talán nagyon mesze van. Felfoghatatlanul messze.

(A szöveg 1999-ben, a szentendrei Vajda Lajos Stúdió lakattal lezárt pinceajtaja előtt hangzott el, és az a pinceajtó lelakoltva is maradt. A pincetérben ily módon láthatatlan kiállítás anyagáról feLugossy Laca számolt be a megnyitóra összegyűlt érdeklődőknek, a következőképpen:)

Hát, ahogy leérvünk a lépcsőn, és balra, a szívünk felőli oldalra fordulunk, egy valós méretű, fehér színű, TIBET márkanévvel

ellátott kerámiatétét láthatunk. Ezt követi egy 100×70 cm méretű, rétegelt lemezből kivágott, a Tízparancsolat kőtáblájára 100%-ig emlékeztető, fehér színű falemez, amely olaj, akril és tempera titánfehér színekkel festett felület, rajta a két félkörívben arannyal festett háromszögekkel, s a háromszögek alatt szintén arany színű számok láthatók, a jobb oldali részen 0 1 0, a bal oldalon pedig 1 0 1 0 1 0 1. A fehér fatábla mellett 15 cm-re egy fekvő kép, egy 25×70 centis, fehérre festett vászonkép található, amelyen a www.isten.hu aranyfelirat olvasható. A szöveg felett fehér vászonból varrt egyujjas kesztyű helyezkedik el, melyben egy 15 wattos égő világít. A kesztyűforma vízűveggel van merevítve és impregnálva, a kis teljesítményű izzó hője miatt. Majd egy újabb kőtáblára emlékeztető fehér felület következik 0 és 1-es számokkal, ezután a www.genesis.hu szövegű, 25×70 cm-es kép látható, felette a fehér kesztyűben világító 15 wattos égővel. Ezt egy kőtáblára emlékeztető fehér fatábla követi az arany háromszögekkel, a nullákkal és az egyesekkel, amit a www.fenomen.hu szöveg követ, felette világító kesztyű. Ezek a kis egységek (a kettes számrendszerben felírt Tízparancsolat, a szöveges felület és a világító egyujjas kesztyűk) követik egymást, és csak a szöveges részek változnak az egységben, az alábbi sorrendben: www.anyafi.hu, www.neölj.hu, www.gyarlóember.hu, www.kegyelem.hu, www.mennybemenetel.hu — itt a 25×70 centis fehér felületre nem fért ki teljesen a kiállítás címadó szövege —, www.tisztalap.hu, www.amen.hu. Végigérve ezeken az egységeken, két, majdnem egybefüggő fehér felülettel találjuk szembe magunkat. Az egyik terület fehér vászonnal lezárt rész. A vásznon egy lebegő hal árnyéka látható, a hal fejében — a szem környékén — 15 wattos izzóval. A hal mérete 45×150 cm, és fehér vászonból varrt, vízűveggel merevített forma. A lebegő hal árnyéka alatt a teret lezáró fehér vásznon 1 méter magasságban, az arany metszés szabálya szerint egy 25×25 centis négyzetben aranyfestéssel festett kukac, az e-maileknél használt jel látható. A másik fehér oldalon, ugyanebben a magasságban, ugyanebben a méretben és technikával készült hal látható a maga valójában és plasztikusságában a fehér falon, a belülről világító fejjel, mert 15 wattos izzótól világít a hal feje. És ha most jobbra fordulunk, akkor meg egy másik TIBET márkájú, fehér kerámia tétét láthatunk, mert így érnek körbe a dolgok.

(A látogatók tűnődtek egy darabig, meg még egy kicsit, mit csináljanak itt, hiszen egy idő után nyilvánvalóvá vált, hogy a tárlatra levezető pinceajtót nyilvánvalóan nem nyithatja ki senki, aztán egyesével, majd csoportosan elszállingóztak a helyszínről. A tárlat zárva maradt.)